

"ANDRA MARI DANTZA TALDEA" (EUSKAL HERRIA)

1955. urtean Galdakaoko berein gaztek Andra Mari Eusko Dantzari Taldea sortu eben. Urte gitxitan eta, behar asko egin ostean, Euskal Herriko mundu kulturalean lekua egin eta ondo zuztartu zan.

Helbururik behinena, besteak beste, gure dantzen ondarea bildu eta gizarteratzea da. Egindako beharraren emaitza da, berbarako, erreperitorio luze bestean zabala; Altsasuko inauteriak, Luzaideko dantzak, Bizkaiko erromeria, Zuberoako eta Gipuzkoako dantzak, Lizarrako larrain-dantza, Leitza eta Iribasko ingurutxoak, etab.

Gainera, Andra Mari taldeak musika tresna ugari ikertu, landu, erabili eta ezagutarazo ditu: alboka, panderoa, dultzaina, atabala, trikitixa, txirula, ttun-ttuna, txistu-danbolinak, arrabita, akordeoia, xirularrua, etab.

Hartara, bada, Andra Mari taldearen ikuskizun eta emanaldiuen huna ikerketa eta dokumentazioa da. Gure aurrekoen dantza, musika eta errituak jaso eta, forma tradizionalak mantenduz, estiloa landu, koreografia zaindu eta dantzen izaeraea gizarteratzen dogu. Izan be, behar egiteko modu horrek dantza taldea Euskal Herriko erreferentziakoz talde bihurtu dau.

Sei hamarkada hauetan hainbat jaialditan parte hartu dogu atzerrian. Hona hemen azkenetariko batzuk: Belgika (2018), Alemania (2017), Flandes (2016), Errumania (2015), Alemania (2014), Frantzia (2013), Alemania eta Suitza (2012), Hungaria (2011), Alsazia (2010), Belgika (2009), Erresuma Batua (2008), Italia (2007), Hungaria (2006), Idaho (2005), Danimarka (2000), Lituania (1999), Montreal (1995), Sardinia (2019), etab.

Bestetik, uda partean, "Folklore Bizian" izeneko nazioarte-ko kultura topaketa antolatzen dogu, Europako nahiz munduko hainbat dantza eta musika-talde Euskal Herrira ekarri eta euren ondarea eta ohiturak ezagutu dagitzan.

GALDAKAO

EGUNA: Uztailak 15 eta 16 • TOKIA: Kurtzeko plaza
• ORDUA: 20,30ean

UZTAILAK 15 - TALDEAK:
"AD LIBITUM" TXISTU BANDA (EUSKAL HERRIA)
"ANDRA MARI" EUSKO DANTZARI TALDEA (EUSKAL HERRIA)
"FIESTAS DE MÉXICO (MEXIKO)"
"GAFFAR VALAMZADE" (TAJIKISTAN)

UZTAILAK 16 - TALDEAK:
"FIESTAS DE MÉXICO (MEXIKO)"
"GAFFAR VALAMZADE" (TAJIKISTAN)

SOPELA

EGUNA: Uztailak 17 • TOKIA: Urgitxieta plaza Larrabasterra
• ORDUA: 20,00etan

TALDEAK:
"ANDRA MARI" EUSKO DANTZARI TALDEA (EUSKAL HERRIA)
"FIESTAS DE MÉXICO (MEXIKO)"
"GAFFAR VALAMZADE" (TAJIKISTAN)

USANSOLO

EGUNA: Uztailak 18 • TOKIA: Unkina plaza, euria bada unkina kirolegia.
• ORDUA: 20,00etan

TALDEAK:
"OINARIN" DANTZA TALDEA (EUSKAL HERRIA)
"FIESTAS DE MÉXICO (MEXIKO)"
"GAFFAR VALAMZADE" (TAJIKISTAN)

AREATZA

EGUNA: Uztailak 19 • TOKIA: Frontoian
• ORDUA: 20,00etan

TALDEAK:
"ANDRA MARI" EUSKO DANTZARI TALDEA (EUSKAL HERRIA)
"FIESTAS DE MÉXICO (MEXIKO)"
"GAFFAR VALAMZADE" (TAJIKISTAN)

ARRIGORRIAGA

EGUNA: Uztailak 20 • TOKIA: Kirolegia
• ORDUA: 20,00etan

TALDEAK:
"ANDRA MARI" EUSKO DANTZARI TALDEA (EUSKAL HERRIA)
"FIESTAS DE MÉXICO (MEXIKO)"
"GAFFAR VALAMZADE" (TAJIKISTAN)

Babesleak:

38.

FOLKLORE BIZIAN

GALDAKAO

Uztailak 15 eta 16 - 20,30ean

Kurtzeko plaza

SOPELA

Uztailak 17 - 20,00etan

Urgitxieta plaza Larrabasterra

USANSOLO

Uztailak 18 - 20,00etan

Unkina plaza,
euria bada unkina kirolegia.

AREATZA

Uztailak 19 - 20,00etan

Frontoia

ANDRA MARI

ARRIGORRIAGA

Uztailak 20 - 20,00etan

Kirolegia

2025

"FIESTAS DE MÉXICO" (MEXIKO)

Méjico es un país que habita en el corazón de todos los espectadores. Sus canciones y danzas simbolizan lo que todos esperan de un espectáculo: pasión, talento y vestuarios que son un verdadero regalo para la vista.

Es una tierra de antiguas civilizaciones, recorrida de norte a sur por una multitud de tribus, donde cada una ha encontrado un lugar para establecerse y dejar su huella en la cultura. Al saber que los primeros pobladores ya habitaban estas tierras y que sus influencias se mezclaron con las de los españoles —quienes trajeron su propia cultura— comprendemos que esta diversidad de orígenes, ritmos y talentos ha dado forma a un país de múltiples facetas, que sorprende y no deja indiferente a nadie.

En el pasado, la danza mexicana cumplía una función muy específica: era un medio para evangelizar a los nativos y transmitir la visión europea de la vida. Hoy en día, esa danza es una celebración de identidad. El Conjunto Folklórico "Fiestas de México" de Tultitlán, en el Estado de Méjico, dirigido por Juan Carlos Rodríguez Orozco, es un ejemplo de ello. A lo largo de 15 años, esta compañía ha participado en más de 50 importantes festivales nacionales e internacionales, acumulando numerosos elogios y reconocimientos por su labor en la difusión del folclore mexicano.

Por su parte, los mariachis representan una de las expresiones musicales más icónicas del país. Esta tradicional orquesta, compuesta por 12 integrantes, interpreta desde canciones revolucionarias hasta románticas, conquistando a todos con su encanto. Una vez más, el público se deja seducir por el alma vibrante de este pueblo y de su música.

Méjico ikusleen bihotzeta bizi den herrialde bat da. Bere kantu eta dantzeik ikuskizun batek espero duen guztia sinbolizatzen dute:

pasioa, talentua eta begientzako benetako oparia diren jantziak.

Antzinako zibilizazioen lurraldea da, iparretik hegora tribu ugari zeharkatua, eta horietako bakoitzak bere tokia aurkitu eta kulturaren gainean bere aztarna utzi du. Lehen biztanleak jada lur hauek bizileku zituztela eta haien eraginak es painiarrenekin nahastu zirela jakitean —hauek beren kultura propria ekarri baitzuten—, ulertzen dugu jatorri, erritmo eta talentu anitzeko herrialde bat osatu dela, harritzen duen eta inor axolagabe uzten ez duena.

Iraganean, dantzak funtzi oso zehatz bat zuen Mexikon: natiboak ebanjelizatzeko eta bizitzaren ikuspegia europarra transmititzeko bide bat zen. Gaur egun, ordea, dantza nortasunaren ospakizun bihurtu da. Horren adibide da Mexikoko Estatuan dagoen Tultitlán-eko "Fiestas de México" Folklore Taldea, Juan Carlos Rodríguez Orozco zuzendaria duena. 15 urtean zehar, konpainia honek 50 jaialdi nazional eta internacional garrantzitsutan parte hartu du, eta hainbat gorraipamen eta aintzatespen jaso ditu Mexikoko folkloreataren zabalkundean egindako lanagatik.

Bestalde, mariachiek herrialdeko adierazpen musicalik ikonikoenetako bat ordezkatzen dute. 12 kidez osatutako orkestra tradizional honek kanta iraultzaileetik erromanistikoeetara jotzen du, bere xarmaz guztien bihotzak konkistatuz. Berriz ere, ikusleak herri honen eta bere musikaren arima biziak limurtuta uzten dira.

"GAFFAR VALAMZADE" (TAJIKISTÁN)

Tayikistán se encuentra en el corazón de Asia, en medio de las montañas más altas del planeta. Influenciado por las culturas persas, Tayikistán obtuvo su independencia tras la caída de la Unión Soviética, hace sólo tres décadas. Sigue siendo un completo desconocido en el mapa mundial.

El Conjunto Folklórico Nacional "Gaffar Valamzade" se fundó en 2001 para presentar al mundo las tradiciones tayikas. Este pueblo de habla persa ha sido, durante más de mil años, el principal guardián de la cultura islámica en esta región situada en la encrucijada de Occidente y Oriente. Sus antepasados desempeñaron un papel fundamental en la difusión y transformación del budismo, el maniqueísmo y el cristianismo a través de la Ruta de la Seda.

Las lenguas oficiales de este país son el tayiko (una variedad del persa) y el ruso. Coexisten numerosos dialectos, dependiendo del grupo étnico. En el suroeste de Tayikistán, donde las majestuosas montañas del Pamir alcanzan alturas no muy inferiores a las del Himalaya, las tradiciones locales de cantos religiosos, música mística y danza han florecido entre su población, principalmente musulmanes chiitas ismailíes. En estas prácticas culturales se basa precisamente el espectáculo "Gaffar Valamzade".

La tradición de bordar adornos, flores y motivos simbólicos con hilos de colores vivos sobre telas de algodón o seda está muy extendida entre las mujeres y niñas de Tayikistán. A este arte del bordado se le conoce como "Chakan". Estos bordados reproducen imágenes mitológicas relacionadas con la naturaleza y el cosmos.

El ballet nos lleva de viaje por el "país de los ríos dorados". Aquí se dice que las canciones y las danzas son "las de lo íntimo". El mundo de los bardos "hofiz" es absolutamente fascinante. Le dejamos que descubra el Conjunto Folklórico Nacional "Gaffar Valamzade".

Tajikistán Asiako bihotzean dago, munduko mendi altuen erdian. Kultura persiarrek eraginda, Tajikistánk bere independentzia lortu zuen Sobietar Batasunaren erorketaren ondoren, duela hiru hamarkada. Oraindik oso ezezaguna da munduko mapan.

"Gaffar Valamzade" dantza taldea 2001ean sortu zen, munduari tayiko tradizioak aurkezteko. Persiera hizkuntzan hitz egiten duen herri hau, milaka urtez, islamiar kulturaren zaindari nagusia izan da, Mendebalde eta Ekialde artean kokatzen den eremu honetan. Bere arbasoek funtsezko rola izan zuten budismoa, manikeismoa eta kristianismoa silkar bidean zehar hedatzen eta eraldatzen.

Herri honetan ofizialki hitz egiten diren hizkuntzak tayikoa (persieraren aldaera bat) eta errusiera dira. Dialektos existitzen dira, etniar taldearen arabera. Tajikistango hegemondebaldean, Pamir mendikateko tontor ikusgarriak, Himalayaren antzerako altueretara iristen direnak, erlijio kantu, música mística y danza tradicionales bizirik mantienen dituzte, batez ere ismailí jatorriko musulmanen artean. Tradición cultural horiei esker esaterako jaio da "Gaffar Valamzade" ikuskizuna.

Tajikistán, emakume eta neska askok kolore biziak dituzten hariak erabiliz, oihalezko edo seda-ehunetan apaingarriak, lorenak eta simbolo mitológicoak brodatzeko tradición oso zabaldua dago. Brodatu honi "Chakan" deitzen zaio. Brodatu hauek natura eta unibertsarekin lotutako irudi mitológicoak islatzen dituzte.

Ballet honek "urre ibaien herrialdean" bidaiatzea ahalbidezten digu. Hemen esaten da kantu eta dantza "intimokoak" direla. "Hofiz"

bardoen mundua ere benetan liluragarria da. Ezagutu dezagun "Gaffar Valamzade" dantza taldea.

